

פניני אביר יעקב

פנינים לפרשת השבוע מתורת המקובל האלקי
רבינו יעקב אביחצירא זיע"א

גליון ל"ה - פרשת שופטים תשפ"ד

צדק, מרמזת על חובת החזרה בלימוד התורה, שיחזור על הלימוד שוב ושוב, ולא ילמד רק פעם אחת.

ועוד רמז יש במילה **'צדק'** למצות ה'צדקה', שגם מי שנתן צדקה פעם אחת, שלא יסתפק בה, אלא **'צדק צדק תרדוף'** שיתן צדקה שוב ושוב כפי יכולתו.

יום שלישי הכוונה בתפילה

התפילה היא אחד הדברים העומדים ברומו של עולם, ובשעת התפילה לא מספיק רק להוציא את המילים מהפה, כמו אלו שהפסוק אומר עליהם **'בְּפִיו וּבְשִׁפְתָיו כְּבֹדוֹ, וְלִבּוֹ רַחַק מִמְּנִי'**, אלא חייבים גם לצרף את המחשבה, וכמו שאומרים חז"ל על הפסוק **'ולעבדו בכל לבבכם'**: איזה היא עבודה שבלב - זו היא תפילה.

כותב מרן אביר יעקב בספרו 'מחשוף הלבן' שמי שלא מכוון בתפילה וחושב מחשבות זרות, גדול עונו עד שנחשב כאילו עובד עבודה זרה, רחמנא ליצולן, כי אין לך מרידה כמו מי שעומד לפני המלך וחושב על דברים אחרים.

וזה מרומז בפרשה בפסוקים של איסור נטיעת אשירה: **'לא תטע לך אשירה כל עץ אצל מזבח ה' אלהיך'**. 'מזבח ה' אלהיך' זו התפילה, שהיא כמו קרבן על המזבח, ואם חושב על דברים אחרים זה כמו שהוא נוטע אשירה אצל המזבח.

רמז לכך, שהמילים **'לך אשירה'**, אם נצרף את אותיות המילוי של המילה 'אשירה' [אל"ף שי"ן רי"ש ה"א - שהן 11 אותיות], נמצא גימטריא חמש מאות ששים ושבע, כמו הגימטריא של **'מחשבה זרה'**. וגם המילים **'לך אשירה כל עץ'** [עם התיבות] עולות בגימטריא **'זו מחשבות'** עם הכולל, שבע מאות שבעים.

ולא רק מחשבות בענייני חול אסורות בתפילה, אלא אפילו מחשבות בענייני תורה ומצוות - גם הן אסורות, שלכן כתוב **'לא תטע לך אשירה כל עץ'**, כי כל

'ושפטו את העם' אלו האיברים, **'משפט צדק'** - שיצא צדיק בדינו לפני הקב"ה.

יום שני דברי המלאכים לאדם

כהמשך למה שאמרנו שיש דיבור תמידי של המלאכים לבן אדם, שהם מזהירים אותו בכל צעדיו, שלא ייכשל בחטא, ממשיך רבינו ורומז את זה בפסוקי הפרשה:

וכך אומרים המלאכים לאדם: **'לא תטה משפט'** שלא יטה ממשפטי התורה ימין או שמאל, אלא יקיים את כל דברי התורה.

ועל ידי זה **'לא תכיר פנים'**, לא יגרום לנשיאות פנים ונתינת כח לכוחות הטומאה, שעל ידי כל עבירה רחמנא ליצולן, הם מקבלים נשיאות פנים, והכח שלהם מתחזק.

'ולא תיקח שוחד' - שלא יתפתה לשמוע ליצר הרע שטוען שכל עוד שיש לו יותר מצוות מעבירות זה לא כל כך נורא, שהרי הוא בכלל אופן יצא צדיק בדינו.

'כי השוחד יעוור עיני חכמים' - שאם יתחיל לעשות עבירות, היצר ימשיך ויפתה אותו שוב ושוב, עד שיישאר רק עם עבירות ללא מצוות כלל. וגם, **'ויסלף דברי צדיקים'** - שאם יערב טוב ורע, ויעשה מצוות ועבירות ביחד, בסוף גם המצוות שלו ילכו ליצר הרע, ואין 'סילוף' גדול מזה ש'דברים צדיקים' יגיעו אליו.

אלא **'צדק צדק תרדוף'**, שלא יקשיב כלל ליצר הרע, אלא רק יעסוק בתורה ובמצוות. והמילה 'צדק' כפולה, ללמד שלא יסתפק אף פעם בקיום המצוות, אלא יוסיף עוד ועוד ללכת רק אחרי האמת, ולא ירגיש אף פעם שכבר מילא את החובה שלו כלפי הקב"ה.

ועוד רמז יש במילה **'צדק'**, על לימוד התורה. שהתורה נקראת **'משפט צדק'**, שגם מי שלומד תורה צריך להיזהר מאד, ולא לחשוב שכבר מילא את החובה שלו בעולם. והכפילות של המילה: **'צדק**

יום ראשון

ליווי צמוד של מלאכים

דוד המלך אומר בתהלים **'כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך'**, בזהר הקדוש כתוב שהמלאכים האלו הם שני מלאכים שנשלחים משמים לשמור על האדם, ברוחניות ובגשמיות.

בשעה שאדם פותח את העיניים בבוקר הם מזהירים אותו ואומרים לו **'עיניך לנוכח יביטו'**, כשהוא פותח את הפה הם מתרים בו אומרים **'נצור לשונך מרע'**, כשהוא מתחיל ללכת הם אומרים לו **'פֶלֶס מַעְגַל רַגְלְךָ'**, וכך לפני כל פעולה, הם מזהירים אותו שיבחר בטוב.

אם אדם **'מקשיב'** לדברי המלאכים, הם ממשיכים ושומרים עליו בכל זמן, אבל אם חלילה הוא לא שומע להם, אלא הולך אחרי תאוות ליבו, בסוף המלאכים עוזבים אותו, והוא נמסר בידי השטן - הלא היא הסטרא אחרא.

ולכן אדם צריך מאד להיזהר, ולנסות להקשיב לדברי המלאכים, וכך הוא יזכה לשמירה רוחנית וגשמית.

מרן אביר יעקב בספרו 'פיתוחי חותם' מרמז את חובת הזהירות לשמוע למלאכים, בפסוקי הפרשה:

'שופטים ושוטרים' - אלו שני המלאכים שנמסרים לאדם להדריך אותו בדרך הישרה.

ואפילו שהם שליחים מהשמים: **'תתן לך'** - האדם הוא זה שמחליט על ידי המעשים שלו האם הם יישארו אתו, או שהם יסתלקו ממנו, ולכן צריך מאד להיזהר לא לאבד אותם, וישמור את עצמו **'בכל שעריך'** - בכל האיברים שלו, שהם כמו שערים, שבהם נכנסים לאדם כל ענייני העולם, ויוצאים ממנו דברים אל העולם.

ומוסיף משה רבינו ומזהיר את בני ישראל: **'אשר ה' אלהיך נותן לך לשבטיך'** - 'לשבטיך' מלשון 'שבט מוסר', המטרה של המלאכים זה לייסר ולהוכיח את האדם, שלא יגרר אחרי החטא, אלא

חדשה, וכך על ידי התפילה ינצח את היצר החדש.

וזה גם הרמז במילה 'תפלה', שהיא אותיות 'הפלת', שהתפילה מפילה את הסטרא אחרא וכוחותיה.

יום שישי

תמיד אפשר לנצח!

המלחמה עם היצר הרע לא נגמרת לעולם, ותמיד צריך להמשיך ולהתחזק ביראת שמים וקיום המצוות. אבל יש פעמים שאדם מרגיש שהיצר כבר התגבר עליו וכמעט מכניע אותו, והוא לא יודע מה לעשות, איך יצליח להתגבר ולהתחזק שוב נגדו?

כותב מרן 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם' שהעצה לכך היא מה שאומרת הגמרא (ברכות ה.): אמר רבי לוי בר חמא אמר רבי שמעון בן לקיש, לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע [כלומר, דבר ראשון תילחם עם היצר הרע].

אם נצחו [-אם ניצח את היצר הרע], מוטב, ואם לאו [-אם לא מצליח לבד להילחם אתו], יעסוק בתורה [ועל ידי עסק התורה יצליח].

אם נצחו מוטב, ואם לאו, יקרא קריאת שמע [-אם לא מספיק עסק התורה לבד, יתחזק גם בקריאת שמע].

אם נצחו מוטב, ואם לאו יזכור לו יום המיתה [אם שום דבר לא עוזר, שייזכר ביום המיתה, וכך יצליח בודאות לגבור על היצר הרע].

וזה מה שמרמזת התורה: **'כי תקרב על עיר'**, 'עיר' זה גוף האדם שנקרא 'עיר קטנה'. **'להילחם עליה'** אתה חייב דבר ראשון להילחם, ולהרחיק את היצר ממנה.

אבל אם אתה לא מצליח לגבור עליו, אז **'וקראת אליה לשלום'** 'קראת' זה קריאת שמע, ו'שלום' זה התורה, כמו שכתוב 'כל נתיבותיה שלום'.

'והיה אם שלום תענך' אם מצליח בזה להכניע את היצר, אז **'והיה כל העם הנמצא בה'** - כוחות הגוף והנפש, **'יהיו לך למס ועבדוך'** ישלימו ויעשו את רצון ה'.

אבל **'ואם לא תשלם עמך'**, אם קרא קריאת שמע ולמד תורה ועדיין היצר מפתה ומסית אותו לעבירה, **'והכית את כל זכורה לפי חרב'** שיזכיר לעצמו את היום שהולך למות, ואז בודאי **'שונתנה ה' א-להיך בידך'**.

לשונו. מה שאינו בענין התפילה, אסור לחשוב אותו באמצע התפילה.

וגם היום, כל יהודי שרוצה לעבוד את ה', ולהילחם עם היצר הרע, יצליח! בגלל שהקב"ה יעזור לו, ואז **'והיה כקרבכם אל המלחמה'** המילה 'והיה' היא לשון שמחה בכל מקום, שתהיה שמחה גדולה בכל העולמות, על זה שהיהודי לא התייאש והצליח לגבור על היצר הרע.

יום חמישי

חיוזוק למלחמת היצר

מלחמת היצר היא מלחמה קשה היא מאד, וכדאי לאדם שילמד עצות וחיוזוק איך להילחם אתו, עוד לפני שבא לידי ניסיון.

מרן 'אביר יעקב' כותב על כך בספרו 'פיתוחי חותם', שמדברי הכהן כאשר בא לחזק את היוצאים למלחמה, אפשר להתחזק גם במלחמת היצר:

'וניגש הכהן ודיבר אל העם' - 'הכהן' זה היצר טוב, שמדריך את האדם לנצח במלחמה הזו. ו'העם' אלו איברי הגוף.

'ואמר אליהם', וכך אומר הכהן - היצר טוב - לבני אדם, **'שמע ישראל'** תתבוננו למה אתם נקראים בשם 'ישראל', ושתי סיבות יש לזה: האחת, בגלל שהקב"ה רצה לשותף את השם שלו יחד עם בניו 'ישראל'. והסיבה השנייה, על שם יעקב אבינו שנלחם עם המלאך, 'שרו של עשיו', וניצח אותו, ואז נקרא 'ישראל', 'כי שרית עם אלהים'.

וכאשר יתבונן האדם בזה שהשם שלו משותף עם הקב"ה, ושיעקב אבינו כבר ניצח את היצר הרע, הוא ישכיל לדעת שגם הוא יכול לנצח אותו, כמו שיעקב ניצח אותו, שהרי לכל יהודי יש את הכח של יעקב, כי לכן נקראו 'ישראל', וגם יידע שהקב"ה יעזור לו, וממילא לא יפחד.

ממשיך הכהן ומבטל פחד נוסף שעלול להיות לאדם: הגמרא אומרת 'יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום', ואם כן איך יוכל לנצח שכל יום יש יצר שונה?

ועל זה אומר הכהן: **'אתם קרבים למלחמה היום'** שאפילו שבכל יום יש מלחמה חדשה - לא יפחד. בגלל **'שמע ישראל'**. 'שמע' ראשי תיבות 'שחרית מנחה ערבית'.

שעל ידי התפילה שמתפללים בכל יום, אפשר לנצח את היצר החדש. וזה בגלל שבכל תפילה נוצרים תיקונים חדשים שלא היו לפני כן, ואם כן כל תפילה היא

וממשיכה התורה ואומרת: **'ולא תקים לך מצבה אשר שנת ה' אלהיך'**, 'מצבה' כשנכתבת במילוי האותיות שלה [מ"ם צד"י ב"ת ה"י] היא בגימטריא **'סמאל ליליית'** [שש מאות ואחד עשרה], שהן הקליפות הטמאות שמביאות את המחשבות הרעות, ועל דרך זה, גם המילים **'מחשבה רעה'** הן בגימטריא **'זו סמאל ליליית'** [שש מאות ואחד עשרה].

ולכן יתחזק מאד ויכוון בתפילה את פירוש המילות, ללא שום מחשבה זרה, ואז מובטח לו שלא תשוב תפילתו ריקם.

יום רביעי

הקדוש ברוך הוא עוזרו

כל אדם נמצא במלחמה תמידית עם היצר הרע וכל חיילותיו, שמנסים להפיל אותו ולהכניע אותו, והאדם צריך כל הזמן להתחזק נגדם במלחמה הקשה הזו.

כותב על כך מרן 'אביר יעקב' בספרו 'פיתוחי חותם', שלפעמים נראה לאדם שהוא לא יכול לנצח במלחמה הזו, כי הרי איך הוא, בשר ודם, ילוד אשה, יכול לנצח מלאך שכולו אש.

אבל באמת אין מה לפחד ולהתייאש, כי אם הוא ישתדל לעשות את כל מה שהוא יכול במלחמה הזו, אז הקב"ה יעזור לו, כמו שאומרת הגמרא 'יצרו של אדם מתחדש עליו בכל יום להורגו, ואלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו'.

וכך זה מרומז בפסוקי הפרשה שמדברים על יציאה למלחמה:

'כי תצא למלחמה על אויבך' זהו היצר הרע - האויב הכי גדול של האדם.

'וראית סוס ורכב עם רב ממך' אלו הם כוחות הטומאה, החיילים של היצר הרע. **'לא תירא מהם'** אל תפחד מהכח שלהם או מהכמות שלהם.

ולמה? **'כי ה' א-להיך עמך'**! והוא כמובן יכול להכניע אותם בקלות.

מוסיפה התורה ומביאה ראייה לזה: **'המעלך מארץ מצרים'** ששם כל כוחות הטומאה העליונים והתחתונים ניסו לקטרג, ולמנוע את יציאת בני ישראל ממצרים, אבל כאשר הקב"ה החליט, יצאו כולם, ואפילו כלב לא חרץ את